

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2005. december 1.)

az euro bevezetéséről szóló 974/98/EK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendelet iránti javaslatról

(CON/2005/51)

(2005/C 316/11)

2005. november 10-én az Európai Központi Bank (EKB) azt a felkérést kapta az Európai Unió Tanácsától, hogy alkosson véleményt az euro bevezetéséről szóló, 974/98/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló tanácsi rendelet iránti javaslatról (COM(2005) 357 végleges) ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a rendelettervezet). Az EKB-nak a vélemény meghozatalára szolgáló hatásköre az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 123. cikkének (4) bekezdésének harmadik francia bekezdésén alapul, amely a rendelettervezet alapjául szolgál. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános megjegyzések

1.1. A rendelettervezet megfelelő jogi keret létrehozására törekszik az euro azon tagállamokban való jövőbeni bevezetésére, amelyek még nem vezették be az eurót (a továbbiakban: a részt nem vevő tagállamok). E tagállamoknak jelentős érdeke, hogy jóval az euróra való áttérésüket megelőzően sor kerüljön egy szilárd, közösségi szintű keretrendszer elfogadására az időben történő, az euro bevezetésére vonatkozó hazai jogalkotási és gyakorlati felkészülés lehetővé tétele érdekében. Az EU-nak általában, és azon tagállamoknak, amelyek az eurót már bevezették (a továbbiakban: a részt vevő tagállamok) úgyszintén jelentős érdekük fűződik annak biztosításához, hogy az euroövezet bármely jövőbeni bővítése ugyanolyan zökkenőmentesen és sikeresen történjen, mint az eredeti 11 részt vevő tagállam és Görögország esetében, és hogy ezáltal az euroövezet bővítése pozitív hatást gyakoroljon. Az EKB ténylegesen úgy ítéli meg, hogy az euro jelenlegi részt vevő tagállamokban történő sikeres bevezetése kulcsszerepet játszott az euro megbízhatóságának megteremtésében az EU-n belül és szélesebb nemzetközi téren is.

2. Különös megjegyzések

2.1. Az euróra történő átállás három forgatókönyvének létrehozása

2.1.1. Az EKB emlékeztet arra, hogy az euro bevezetéséről szóló, 1998. május 3-i 974/98/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾

(ami szabályozta az euro bevezetését az eredeti 11 részt vevő tagállamban és Görögországban) az Európai Tanács 1995-ös madridi ülésén elfogadott megközelítésen (a továbbiakban: madridi forgatókönyv) alapult. A madridi forgatókönyv átmeneti időszakot ír elő az euro bankszámlapénz formájában történő bevezetése és az eurobankjegyek és -érmék bevezetése között, és a jelenleg a 974/98/EK rendeletbe foglalt, az euro bevezetésére vonatkozó szabályok alapját képezi. Az euro további bevezetése tekintetében néhány fontos gyakorlati szempont jelentősen megváltozott az 1999. január 1-én történt első áttérés óta. Különösen, mivel az eurobankjegyek most már széles körben elérhetők az euroövezetben és az EU-ban mindenhol, ami a madridi forgatókönyvön felül további átállási forgatókönyveket tesz szükségessé.

2.1.2. A rendelettervezet szerint a Tanács hatalmazná fel a tagállamokat a három különböző átállási forgatókönyv egyikének követésére: a) madridi típusú átmeneti időszak, azaz olyan időszak, amikor az euro jogilag csak bankszámlapénz formájában létezik, míg az eurobankjegyek és -érmék – még ha magáncélra rendelkezésre állnak és használhatóak is – hivatalos belföldi törvényes fizetőeszköz minősége nem elismert; b) a „hirtelen változás” forgatókönyve, azaz egy lépésben való áttérés az euróra, amely szerint az euro bankszámlapénzként történő bevezetése és a készpénzátállítás időpontja egybeesne; vagy c) a „hirtelen változás” forgatókönyve egy olyan legfeljebb egyéves fokozatos kivonási időszakkal kombinálva, amely idő alatt továbbra is hivatkozni lehetne a nemzeti valutaegységre a jogi eszközökben (pl. számlákban, céggönyvekben és fizetési ívekben).

2.1.3. A rendelettervezet alapvető célkitűzése – amit annak indokolása pontosít – az eurót a jövőben bevezető tagállamok számára e három alternatív átállási forgatókönyv létrehozása ⁽³⁾. Az EKB azt javasolja, hogy a

⁽¹⁾ A 2005. augusztus 2-i változat.

⁽²⁾ HL L 139., 1998.5.11., 1. o. A legutóbb az 2596/2000/EK rendelettel (HL L 300., 2000.11.29., 2. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ Lásd a rendelettervezet indokolásának 3. oldalát.

rendelettervezetbe kerüljön beiktatásra egy olyan egyértelmű rendelkezés, ami közvetlenül és átfogóbban tükrözi az érintett tagállamok vonatkozásában alkalmazásra kerülő három különböző átállási forgatókönyvet, az EU polgárok számára a nagyobb fokú átláthatóság és az EU jobb szabályozási programjának céljaival való összhang biztosítása érdekében.

2.1.4. Különösen az EU-hoz 2004. május 1-én csatlakozott tagállamok közül jelezte számos tagállam ⁽¹⁾ nyilvánosan azt, hogy az euró „hirtelen változás” forgatókönyvével összhangban történő bevezetését részesítik előnyben. A rendelettervezet jelenlegi szövege alapján az euróra a „hirtelen változással” történő való átállás elmélete csak az átmeneti időszak fogalommeghatározásából vezethető le, azzal a lehetőséggel, hogy az euro bevezetése és a készpénzátállítás a rendelettervezet mellékletében szereplő dátuma egybeeshet ⁽²⁾. Jóllehet elméletileg felfogható a „hirtelen változás” forgatókönyve egy átmeneti, a második-perc törtrészig tartó időszakként is, javasolt a „hirtelen változás” forgatókönyvének az EU polgárok számára átláthatóbban történő meghatározása mint „az euro egy lépésben való bevezetése, ahol az euro bevezetése és a készpénzátállítás időpontja egybeesik”.

2.2. Átállási forgatókönyv átmeneti időszakokkal

2.2.1. A 974/98/EK rendelet létező rendelkezései alapján az „átmeneti időszak” egy 1999. január 1-én kezdődő és 2001. december 31-ig tartó három éves időszakként került meghatározásra, Görögország kivételével, amelynek esetében az átmeneti időszak egy 2001. január 1-én kezdődő és 2001. december 31-ig tartó egyéves időszak ⁽³⁾. Más szavakkal: a jelenlegi 974/98/EK rendelet meghatároz egy rögzített időszakot, amelynek során átmeneti rendelkezéseket kell alkalmazni. Ezzel ellentétben a rendelettervezet alapján az „átmeneti időszak” fogalommeghatározása egyedi vagy leghosszabb időtartamot nem állapít meg. Ehelyett az egyes tagállamokra vonatkozó átmeneti időszak hosszát esetenként fogják megállapítani a 974/98/EK rendelet mellékletének tervezetében, ami azt jelenti, hogy az átmeneti időszak hosszát teljes egészében újra kell majd tárgyalni az egyes érintett tagállamokra vonatkozó eltérések megszüntetésekor ⁽⁴⁾.

2.2.2. Az EKB nyomatékosan ajánlja a rendelettervezet szövegében az átmeneti időszak leghosszabb időtartamának kifejezett megállapítását, ami ne legyen három évnél hosszabb. Ezen általános korláton felül az EKB azt javasolja, hogy a rendelettervezet preambulumbekzdései tegyék egyértelművé, hogy az átmeneti időszaknak a lehető legrövidebbnek kell lennie, hogy a legfeljebb megengedhető három éves időszakkal rövidebb átmeneti

időszak megállapítását ösztönözzék. Az EKB erre vonatkozó álláspontját alátámasztó érvek lentebb kerülnek kifejtésre a Tanács általi megfontolásra.

2.2.3. Először: ma mások az euróra való áttérés gyakorlati szempontjai az eredeti, 1999. január 1-én kezdődött euróra való áttéréshez képest – amikor is az eurobankjegyek és -érmék még nem léteztek. Mivel az eurobankjegyek manapság nem csak az euroövezeten belül, hanem az egész EU-ban mindenütt széles körben elérhetők, nem lenne hiteles, ha az érintett tagállamok polgárainak az euro tagállamuk valutájaként történő bevezetését követően három évnél tovább kellene várniuk az eurobankjegyek és -érmék törvényes fizetőeszközzé válásáig.

2.2.4. Másodszor: az átállási időszak nem lehet túl hosszú, mert az eurót már az átmeneti időszak legelején el fogják jogilag ismerni az érintett tagállam hivatalos fizetőeszközeként ⁽⁵⁾. Ezzel összefüggésben az EKB kialakítaná a monetáris politikát az érintett tagállam részére ⁽⁶⁾, és az érintett tagállam nemzeti központi bankja (NKB-ja) euro-egységben hajtana végre minden monetáris politikai műveletet ⁽⁷⁾. Az érintett tagállamok új értékesíthető államadósságot bocsátának ki euro-egységben ⁽⁸⁾. Várhatóan az euro-egység használata fokozódna a hazai fizetési műveletek és különösen az érintett tagállammal bonyolított, határokon átnyúló fizetési műveletek során ⁽⁹⁾. Az érintett tagállamok szintén megfelelő intézkedéseket tudnának hozni a szervezett piacok és fizetési rendszerek fizetési műveletei elszámolási egységeinek nemzeti valutaegységről euro-egységre való átállításának lehetővé tétele érdekében ⁽¹⁰⁾. Az eredeti 11 részt vevő tagállam tapasztalatai azt sejtetik, hogy a bankközi szektor és a pénzügyi piacok várhatóan az átmeneti időszak legelején áttérnek az euro-egységre. Ennek fényében az EKB nem tartja elfogadhatónak, hogy az euro érintett tagállamok valutájaként való bevezetése és az eurobankjegyek és -érmék hivatalos bevezetése közötti időszak három évnél tovább tartson.

2.2.5. Harmadszor: igaz az, hogy körültekintésről tanúskodott az euróra való első áttérés során egy három éves átmeneti időszak előírása, tekintettel a 11 tagállam valutáinak és törvényes fizetőeszközeinek egy egységes európai valutában történő egyesítésében rejlő, példa nélküli logisztikai kihívásokra. Mindazonáltal megjegyezzük, hogy Görögország – amely az eurót az eredeti 11 részt vevő tagállamnál két évvel később vezette be – sikeresen megbirkózott az egyéves átmeneti időszakkal. Ez azt sugallja, hogy ha egy madridi típusú átmeneti időszak kerülne alkalmazásra az euro bármely további bevezetésekor, az átmeneti időszakkal három évnél rövidebbnek kell lennie.

⁽¹⁾ A 974/98/EK rendelet tervezett 2. cikke.

⁽⁶⁾ A Szerződés 105. cikkének (2) bekezdése és a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának 12.1. cikke.

⁽⁷⁾ A 974/98/EK rendelet (9) preambulumbekzdése.

⁽⁸⁾ A 974/98/EK rendelet (14) preambulumbekzdése.

⁽⁹⁾ A 974/98/EK rendelet 8. cikkének (3) bekezdése és (13) preambulumbekzdése.

⁽¹⁰⁾ A 974/98/EK rendelet 8. cikkének (4) bekezdése.

⁽¹⁾ Ciprus, Észtország, Lettország, Litvánia, Málta, Szlovákia és Szlovénia.

⁽²⁾ A 974/98/EK rendelet tervezett 1. cikkének h) pontja és a rendelettervezet melléklete.

⁽³⁾ A 974/98/EK rendelet 1. és 2. cikke.

⁽⁴⁾ A 974/98/EK rendelet tervezett 1. cikkének h) pontja.

2.2.6. Negyedszer: két elv tartható irányadónak az euro bevezetése vonatkozásában: az egyenlő bánásmód és az elősegítés elve. Míg az egyenlő bánásmód elve azt foglalja magában, hogy a később csatlakozó tagállamok ne szembesüljenek további akadályokkal, illetve ne engedélyezzék számukra kedvezőbb feltételek mellett a csatlakozást, az elősegítés elve azt sugallja, hogy az átállás végrehajtásakor rugalmasságot kell tanúsítani. Míg az egyenlő bánásmód elve magában foglalja, hogy a később csatlakozó tagállamok is jogosultak a madridi forgatókönyvben az eredeti részt vevő tagállamok számára meghatározott teljes leghosszabb idő felhasználására, az elősegítés elvének megfelelően lehetővé kell tenni számukra, hogy az átállást gyorsabban fejezzék be – amennyiben az megvalósíthatónak és megfelelőnek bizonyul. Ennélfogva a legfeljebb három éves átmeneti időszak megállapítása összhangban állna az egyenlő bánásmód elvével, figyelembe véve a 974/98/EK rendelet alapján az eredeti 11 részt vevő tagállamra vonatkozó három éves átmeneti időszakot. Ugyanakkor az elősegítés elvének felelne meg e három éves átmeneti időszak lerövidítésének lehetőségéről való rendelkezés.

2.2.7. Ötödösör: az átmeneti időszak leghosszabb időtartamának meghatározása összhangban állna az euróra való átállás különböző forgatókönyveire vonatkozó egyéb időszakok – úgy mint a fokozatos kivonás időszaka és a kettős forgalmazás időszaka – meghatározására használt jogi technikával. A rendelettervezet a fokozatos kivonás időszakára vonatkozóan legfeljebb egyéves időtartamot határoz meg⁽¹⁾. A 974/98/EK rendelet a kettős forgalmazás időszakának hosszát legfeljebb hat hónapban állapítja meg⁽²⁾.

2.2.8. Összegzésként az EKB úgy ítéli meg, hogy feltétlenül szükséges a rendelettervezet szövegében az átmeneti időszak hosszának legfeljebb három évben történő megállapítása, az euróra való átállás folyamatának megbízhatósága biztosításának, a jogbiztonság előmozdításának és a hatékonyság növelésének vonatkozásában. A legfeljebb engedélyezhető három éves időszaknál rövidebb átmeneti időszak megállapítására történő ösztönzés érdekében az EKB továbbá azt ajánlja, hogy a rendelettervezet preambulumbekzdéseit tegyék egyértelművé, hogy az átmeneti időszaknak a lehető legrövidebbnek kellene lennie. Végül megjegyezzük, hogy egy ilyen, az átmeneti időszak leghosszabb időtartamát megállapító, egyértelmű rendelkezés elejét venné minden további vitának az érintett tagállamok eltéréseinek későbbi megszüntetésekor és a 974/98/EK rendelet újabb módosításakor, ily módon téve kiszámíthatóbbá az euróra való átállás folyamatát.

2.3. A fokozatos kivonással történő átállás forgatókönyve

2.3.1. Általános értelemben az EKB érti azon indokokat, amelyek a „hirtelen változás” forgatókönyvének egy

olyan legfeljebb egyéves fokozatos kivonási időszakkal való kombinálása mellett szólnak, amely során lehetőség lenne a nemzeti valutaegység folyamatos használatára egyedi jogi eszközökben, így az indokolásnak megfelelően a számlákban vagy a cégkönyvekben⁽³⁾. Míg vitatható lehet, hogy a számlák vagy cégkönyvek a rendelettervezet értelmében jogi eszköznek minősülnek-e, az EKB tudatában van annak, hogy a fokozatos kivonás időszakának elméletének célja a nemzeti valutaegység új jogi eszközökben – így az elektronikus eszközökkel létrehozott blankettaszerződésekben (pl. gépkocsi kölcsönzési szerződések) – történő további folyamatos használatának lehetővé tétele is.

2.3.2. Míg az indoklás azt sugallja, hogy a fokozatos kivonás időszaka alatt csak „bizonyos jogi eszközökben bizonyos mértékig (lenne lehetőség) a nemzeti valuta használatára”⁽⁴⁾, a rendelettervezet rendelkezései nem tartalmaznak korlátozást azon új jogi eszközök típusaira vonatkozóan, amelyek a fokozatos kivonás időszaka alatt továbbra is hivatkozhatnak a nemzeti valutára⁽⁵⁾. Az EKB megállapítja, hogy ez a megközelítés jelentős mértékű rugalmasságot és szubsidiaritást biztosít a tagállamok számára a fokozatos kivonás időszakának a különböző fajtájú jogi eszközökre történő alkalmazása során.

2.3.3. Az EKB által hangsúlyozni kívánt tényező az, hogy a jelenlegi rendelettervezet szerint a fokozatos kivonás időszaka alatt a nemzeti valutaegységre történő hivatkozásokat tartalmazó jogi eszközök értelmében történő aktusok csak euro-egységben hajthatók végre⁽⁶⁾. Ez korlátozhatja a feleket abban, hogy a fizetési eszközökben nemzeti valutaegységekre hivatkozzanak, mivel az ilyen fizetési eszközöket euro-egységben kell majd végrehajtani, nem a vonatkozó nemzeti valutaegységben. Mindazonáltal amennyiben a fizetési eszközöket – úgymint csekkeket és kifizetési utalványokat – nemzeti valutaegységben denominálnák, ez számos kényelmetlenséget okozhat a fizetéseket bonyolítókat számára, mivel biztosítaniuk kellene, hogy a nemzeti valutaegységből az euro-egységre való átváltás az ügylet végrehajtása előtt megtörténjen. Továbbá mivel forgalomban lehetnek fizetési eszközök a fokozatos kivonás időszakát alkalmazó tagállamokon kívül is, operatív szempontból fontos az adott nemzeti valutaegységben denominált fizetési eszközök határokon átnyúló használata lehetőségének kizárása. Ez elérhető a fokozatos kivonás időszakára vonatkozó rendelkezések alkalmazásának az érintett tagállamokban (azaz csak a fokozatos kivonás időszakában levő tagállamokban) végrehajtandó jogi eszközökre történő korlátozásával. Egy ilyen megközelítés a fokozatos kivonás időszakára vonatkozó rendelkezések végrehajtása tekintetében rugalmasságra ösztönözne és azt a belföldi szintre korlátozná.

⁽¹⁾ A 974/98/EK rendelet tervezett 9a. cikke.

⁽²⁾ A 974/98/EK rendelet 15. cikke. Megjegyezzük, hogy mind a 12 jelenleg részt vevő tagállam legfeljebb két hónapra rövidítette le a kettős forgalmazás időszakát.

⁽³⁾ Lásd a rendelettervezet indokolásának 3. oldalát.

⁽⁴⁾ Lásd a rendelettervezet indokolásának 3. oldalát.

⁽⁵⁾ A 974/98/EK rendelet tervezett 1. cikkének i. pontja és tervezett 9a. cikke.

⁽⁶⁾ A 974/98/EK rendelet tervezett 9a. cikkének harmadik mondata.

2.3.4. Az EKB megjegyzi, hogy a (készpénzáttállítás dátumát követő legfeljebb egyéves) fokozatos kivonás időszakának első része egybeesne a (legfeljebb hat hónapos) kettős forgalmazás időszakával, amely alatt megengedett lenne az euro és a nemzeti fizetőeszköz bankjegyeinek és érméinek törvényes fizetőeszközként való használata az érintett tagállam területi határain belül⁽¹⁾. Az EKB megjegyzi, hogy ellentmondás áll fenn azon rendelkezés, amely szerint a fokozatos kivonás időszaka alatt a régi nemzeti valutaegységre történő hivatkozásokat tartalmazó új jogi eszközök értelmében történő aktusok csak euro-egységben hajthatók végre és azon tény között, hogy a nemzeti valuta bankjegyei és érméi törvényes fizetőeszközök maradnak a kettős forgalmazás időszaka alatt. Ezt az ellentmondást a rendelettervezet szövegének olyan módosítása útján lehet kezelni, amely szerint a fent említett rendelkezés a 974/98/EK rendelet 15. cikke rendelkezéseinek (azaz a kettős forgalmazás időszakára vonatkozó rendelkezések) sérelme nélkül lenne alkalmazandó.

2.4. Az euro elnevezése

2.4.1. Az EKB tudatában van annak, hogy egy tagállam nyelvi fenntartást vezetett be a közös valuta „euro” nevének feltüntetése tekintetében a rendelettervezet e tagállam nyelve szerinti változatába. E tekintetben az EKB hangsúlyozni kívánja, hogy az „euro” elnevezést a rendelettervezet valamennyi nyelvi változatában megfelelően és következetesen kell használni a 974/98/EK rendelet azon követelményével összhangban, hogy a közös valuta elnevezése az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén ugyanaz legyen, figyelembe véve a létező különböző ábécéket⁽²⁾. Amint azt az EKB az euro bevezetéséről szóló litván jogszabálytervezetről szóló közelmúltbeli véleményében⁽³⁾ megjegyezte, a 974/98/EK rendelet vonatkozó rendelkezései „egyértelművé teszik, hogy a közös valuta elnevezése az „euro”, és ezen elnevezésnek azonosnak kell lennie a valamennyi közösségi nyelven közzétett jogi aktusokban [...] A Közösség – mint monetáris ügyekben kizárólagos hatáskörrel rendelkező – egyedül határozza meg a közös valuta elnevezését. Az euro mint közös valuta elnevezésének egyes szám alanyesetben valamennyi közösségi nyelven azonosnak kell lennie annak biztosítása érdekében, hogy egységesége nyilvánvaló legyen.”

2.4.2. Az előbbieknél megfelelően azon eurobankjegyek, amelyek kibocsátására az EKB 2002. január 1-jétől felhatalmazta az EKB-t és a részt vevő tagállamok NKJ-jait, csak a közös valuta „EURO” és „EYPΩ” elnevezést, azaz a valutának a római és a görög ábécé szerinti elnevezését tüntethetik fel⁽⁴⁾. Jogbiztonsági okokból az EKB azt

ajánlja, hogy a rendelettervezet szövege a rendelkező részében foglaljon magában egy megerősítő rendelkezést, amely szerint „az euro elnevezés írásmódjának az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén egyes szám alanyesetben azonosnak kell lennie, figyelemmel a különböző ábécék létezésére”.

2.5. Külön szerkesztési javaslatok

Ezenkívül az EKB-nek számos külön szerkesztési javaslata van.

2.5.1. Először: a 974/98/EK rendelet megengedi a madridi típusú átmeneti időszakot választó minden egyes tagállamnak, hogy megtegye az esetlegesen szükséges intézkedéseket a működési eljárásaik elszámolási egységének nemzeti valutaegységről euro-egységre történő cseréje lehetővé tétele érdekében az olyan piacok számára, amelyeken az értékpapír befektetési szolgáltatásokról szóló, 1993. május 10-i 93/22/EGK tanácsi irányelv⁽⁵⁾ (a továbbiakban: ISD) mellékletének B. szakaszában felsorolt valamely eszköz vagy egyéb áru rendszeres kereskedelme, elszámolása és kiegyenlítése történik⁽⁶⁾. Mivel az ISD-t hatályon kívül helyezte a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv⁽⁷⁾ (a továbbiakban: MiFID), az ISD mellékletének B. szakaszában felsorolt eszközökre való hivatkozást a MiFID I. mellékletének C. szakaszában felsorolt eszközökre való hivatkozással kell felváltani, ami a pénzügyi eszközöknek az ISD-nél részletesebb és körültekintőbb listáját tartalmazza, beleértve például az áru-, hitel- és időjárás alapú származtatott ügyleteket.

2.5.2. Másodszor: javasolt a 974/98/EK rendelet tervezett 10. cikke első bekezdésének egyszerűsítése annak kimondására, hogy „a megfelelő készpénzáttállási dátumoktól kezdődő hatállyal az EKB és a részt vevő tagállamok nemzeti központi bankjai euróban denominált bankjegyeket hoznak forgalomba a részt vevő tagállamokban”.

2.5.3. Harmadszor: a 974/98/EK rendelet tervezett 11. cikkébe foglalt „a Szerződés 111. cikke értelmében létrejött, monetáris ügyeket érintő megállapodások”-ra történő hasznos hivatkozás (ami a harmadik országok, úgymint Monaco, San Marino és a Vatikáni Városállam által kibocsátott euroérmék törvényes fizetőeszköz minőségére vonatkozik) tekintetében az EKB azt javasolná, hogy a rendelettervezet néhány (pl. német) nyelvi változatának megfelelően a Szerződés 111. cikkére való hivatkozás annak (3) bekezdésére szűkítsék le, mivel a 111. cikknek ez az egy bekezdése (azaz a 111. cikk (3) bekezdése) hivatkozik monetáris ügyeket érintő megállapodásokra.

⁽¹⁾ A 974/98/EK rendelet 15. cikke.

⁽²⁾ A 974/98/EK rendelet 2. cikke és (2) preambulumbekkezdése. Lásd még a Lietuvos bankas kérésére az euro bevezetéséről szóló törvénytervezet elfogadásáról szóló, 2005. június 14-i CON/2005/21 EKB vélemény 10. pontját; elérhető az EKB honlapján: www.ecb.int.

⁽³⁾ A CON/2005/21 vélemény 10. pontja.

⁽⁴⁾ Az eurobankjegyek címleteiről, technikai jellemzőiről, utánzatai készítéséről, cseréjéről és bevonásáról szóló, 2003. március 20-i EKB/2003/4 határozat (HL L 78., 2003.3.25., 16. o.). 1. cikkének (2) bekezdése.

⁽⁵⁾ HL L 141., 1993.06.11., 27. o. A 95/26/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelvvel (HL L 168., 1995.07.18., 7. o.) módosított irányelv.

⁽⁶⁾ A 974/98/EK rendelet 8. cikke (4) bekezdése második francia bekezdésének a) pontja.

⁽⁷⁾ A pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK, és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 145., 2004.4.30., 1. o.).

2.5.4. Negyedszer: tekintettel a „bankok” azon tervezett kötelezettségére, hogy a 974/98/EK rendelet tervezett 15. cikke (3) bekezdése szerint térítésmentesen váltsák be az ügyfelek bankjegyeit és érméit eurobankjegyekre és -érmékre a meghatározott plafonértékekig, az EKB megjegyzi, hogy – szigorúan szerkesztési szempontból – a „hitelintézetek” kifejezés a szokásosan használt kifejezés a bankok vonatkozásában a Szerződés és a másodlagos közösségi jog szerint. Ezért amennyiben a „bankok”-ra való hivatkozást felváltja a „hitelintézetek”-re való hivatkozás a bankokról szóló konszolidált irányelvben meghatározott értelemben, figyelembe kell venni azt a tényt, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó egyes „hitelintézetek” készpénzműveletekben nem vesznek részt (pl. elektronikuspénz-kibocsátó intézmények⁽¹⁾), míg az irányelv hatálya alól kivett egyéb intézmények (pl. a postai elszámolóközpontok) a múltban fontosnak bizonyultak az euróra való áttérés vonatkozásában.

Az előzőekre tekintettel ésszerű lenne az érintett tagállamok számára bizonyos mérlegelési jogkört meghagyni azon egyéb intézmények meghatározása tekintetében, amelyekre szükséges lehet kiterjeszteni a bankjegyek és érmék térítésmentes beváltási kötelezettségének hatályát.

2.6. Szerkesztési javaslatok

2.6.1. A melléklet tartalmazza a szerkesztési javaslatokat, ha a fenti vélemény ajánlásai a rendelettervezet megváltozásához vezetnek.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2005. december 1-jén.

az EKB elnöke
Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ A hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 126., 2000.5.26., 1. o.) 1. cikkének (1) bekezdése és 2. cikkének (3) bekezdése. A legutóbb a 2005/1/EK irányelvvel (HL L 79., 2005.3.24., 9. o.) módosított irányelv.

MELLÉKLET

Szerkesztési javaslatok

A Bizottság által javasolt szöveg ⁽¹⁾	Az EKB által javasolt módosítások ⁽²⁾
1. módosítás A rendelettervezet preambulumbekzdései	
[Jelenleg nincs javaslat]	Az euro elnevezés írásmódjának az EU valamennyi hivatalos nyelvén egyes szám alanyesetben azonosnak kell lennie, annak biztosítása érdekében, hogy egysége nyilvánvaló legyen.
<i>Indokolás – Lásd a vélemény 2.4.1-2.4.2. bekezdéseit</i>	
2. módosítás A rendelettervezet (4) preambulumbekzdése	
A 974/98/EK rendelet az euróra való zökkenőmentes áttérés biztosítása érdekében kötelező átmeneti időszakról rendelkezik a részt vevő tagállamok valutáinak az euróval történő felváltása és az euro bankjegyek és érmék bevezetése között.	A 974/98/EK rendelet az euróra való zökkenőmentes áttérés biztosítása érdekében kötelező átmeneti időszakról rendelkezik a részt vevő tagállamok valutáinak az euróval történő felváltása és az eurobankjegyek és -érmék bevezetése között. Tekintettel arra, hogy az eurobankjegyek és -érmék a nyilvánosság számára széles körben elérhetők, az ilyen átmeneti időszaknak a jövőben a lehető legrövidebbnek kell lennie.
<i>Indokolás – Lásd a vélemény 2.2.1-2.2.8. bekezdéseit</i>	
3. módosítás A 974/98/EK rendelet 1. cikkének tervezete	
[Jelenleg nincs javaslat]	„hirtelen változás”forgatókönyve: az euro egy lépésben való bevezetése, ahol az euro bevezetése és a készpénzátállítás időpontja egybeesik.
<i>Indokolás – Lásd a vélemény 2.1.4. bekezdését</i>	
4. módosítás A 974/98/EK rendelet 1. cikke h) pontjának tervezete	
„átmeneti időszak”: az euro bevezetésének napján 00.00 órakor kezdődő és a készpénz átállítás napján 00:00 órakor végződő időszak;	„átmeneti időszak”: az euro bevezetésének napján 00.00 órakor kezdődő és a készpénz átállítás napján 00:00 órakor végződő, legfeljebb három éves időszak;
<i>Indokolás – Lásd a vélemény 2.2.1-2.2.8. bekezdéseit</i>	

A Bizottság által javasolt szöveg ⁽¹⁾	Az EKB által javasolt módosítások ⁽²⁾
--	--

5. módosítás

A 974/98/EK rendelet 1a. cikkének tervezete

Az euro bevezetésének dátumát, a készpénz átállás dátumát és a fokozatos kivonás időszakát az egyes részt vevő tagállamok esetében a melléklet állapítja meg.	Az egyes részt vevő tagállamok az eurót az átmeneti időszakon alapuló forgatókönyv, a „hirtelen változás” forgatókönyve vagy a „hirtelen változás” fokozatos kivonással kombinált forgatókönyve alapján vezetik be. Az euro bevezetésének dátumát, a készpénz átállás dátumát és a fokozatos kivonás időszakának végét az egyes részt vevő tagállamok esetében e rendelet melléklete állapítja meg.
---	--

Indokolás – Lásd a vélemény 2.1.3. bekezdését

6. módosítás

A 974/98/EK rendelet 2. cikkének tervezete

Az euro bevezetésének megfelelő dátumától a részt vevő tagállamok valutája az euro. A valutaegység egy euro. Egy euro száz centre osztható.	Az euro bevezetésének megfelelő dátumától a részt vevő tagállamok valutája az euro. A valutaegység egy euro. Egy euro száz centre osztható. Az euro elnevezés írásmódjának az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén egyes szám alanyesetben azonosnak kell lennie, figyelemmel a különböző ábécék létezésére.
---	--

Indokolás – Lásd a vélemény 2.4.1-2.4.2. bekezdéseit

7. módosítás

A 974/98/EK rendelet 8. cikke (a rendelettervezet jelenleg nem módosítja)

(4) Az (1) bekezdés rendelkezései ellenére minden részt vevő tagállam megteheti a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy: – [...], – lehetővé tegyék működési eljárásaik elszámolási egységének nemzeti valutaegységről euró egységre történő cseréjét: a) az olyan piacok számára, amelyeken az értékpapír befektetési szolgáltatásokról szóló, 1993. május 10-i 93/22/EGK tanácsi irányelv mellékletének B. szakaszában felsorolt valamely eszköz vagy egyéb áru rendszeres kereskedelme, elszámolása és kiegyenlítése történik; és b) az olyan rendszerek számára, amelyekben fizetési eszközök rendszeres kereskedelme, elszámolása és kiegyenlítése történik.	(4) Az (1) bekezdés rendelkezései ellenére minden részt vevő tagállam megteheti a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy: – [...], – lehetővé tegyék működési eljárásaik elszámolási egységének nemzeti valutaegységről euró egységre történő cseréjét: a) az olyan piacok számára, amelyeken a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK, és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének C. szakaszában felsorolt valamely eszköz vagy egyéb áru rendszeres kereskedelme, elszámolása és kiegyenlítése történik; és b) az olyan rendszerek számára, amelyekben fizetési eszközök rendszeres kereskedelme, elszámolása és kiegyenlítése történik.
---	--

Indokolás – Lásd a vélemény 2.5.1. bekezdését

A Bizottság által javasolt szöveg ⁽¹⁾	Az EKB által javasolt módosítások ⁽²⁾
8. módosítás A 974/98/EK rendelet 9a. cikke első bekezdése harmadik mondatának tervezete	
A jogi eszközök értelmében történő aktusok csak az euro-egységben hajthatók végre.	A 15. cikk sérelme nélkül a jogi eszközök értelmében történő aktusok csak az euro-egységben hajthatók végre.
<i>Indokolás – Lásd a vélemény 2.3.4. bekezdését</i>	
9. módosítás A 974/98/EK rendelet 10. cikke első bekezdésének tervezete	
2002. január 1-jétől az EKB forgalomba hozza az euróban denominált bankjegyeket. A részt vevő tagállamok központi bankjai a készpénz átállás dátumától hozzák forgalomba az euróban denominált bankjegyeket.	A készpénz átállás időpontjától az EKB és a részt vevő tagállamok nemzeti központi bankjai hozzák forgalomba az euróban denominált bankjegyeket a részt vevő tagállamokban.
<i>Indokolás – Lásd a vélemény 2.5.2. bekezdését</i>	
10. módosítás A 974/98/EK rendelet 11. cikke második mondatának tervezete	
[...] A 15. cikk rendelkezéseinek és a Szerződés 111. cikke értelmében létrejött, monetáris ügyeket érintő megállapodások rendelkezéseinek sérelme nélkül, kizárólag ezek a pénzürmék rendelkeznek törvényes fizetőeszköz minőséggel a részt vevő tagállamokban. [...]	[...] A 15. cikk rendelkezéseinek és a Szerződés 111. cikke (3) bekezdésének értelmében létrejött, monetáris ügyeket érintő megállapodások rendelkezéseinek sérelme nélkül, kizárólag ezek a pénzürmék rendelkeznek törvényes fizetőeszköz minőséggel a részt vevő tagállamokban. [...]
<i>Indokolás – Lásd a vélemény 2.5.3. bekezdését</i>	
⁽¹⁾ A dőlt betűvel szedett szövegrészek azok, amelyek elhagyását az EKB javasolja. ⁽²⁾ A vastag betűvel szedett szövegrészek azok, amelyek beillesztését az EKB javasolja.	